

VÝROČNÍ ZPRÁVA NAZEMI 2024

NAZEMI

www.nazemi.cz

CO VE ZPRÁVĚ NAJDETE

O NÁS	3
NAZEMI V ROCE 2024	4
KONČÍME S FAIR TRADE, ALE NA GLOBÁLNÍ SPRÁVEDLNOSTI NÁM ZÁLEŽÍ	5
Kam se ubíráme?	6
TRANSFORMATIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	8
VZDĚLÁVÁNÍ A PODPORA MLADÝCH	9
Generace Symbiocén	9
Brod: prostor pro odpočinek a odvahu	11
Lektorování na školách a programy na míru	12
VZDĚLÁVÁNÍ A PODPORA VYUČJÍCÍCH	13
Kritické myšlení v globálních tématech	13
Nature's Allies	14
FACILITACE	15
Rozvíjíme facilitátorské umění	16
Pomohli jsme zrealizovat první Socio-ekologické fórum	16
Otevřeli jsme prostor k diskuzi v MFDF Ji-hlava	16
NERŮST	18
První ročník Letní školy nerůstu!	19
Vylepšená Nerůstová akademie!	19
Šnečí Feed.	19
TRANSFORMACE ODĚVNÍHO PRŮMYSLU	21
Peče (se) celá Země!	22
„A kdo z vás to má?“	22
Rubrika: „Žhavé a netrendy!“	23
NANEBI	24
Nabídka programů	25
Rozšíření ubytovacích kapacit	25
Spolupráce s dobrovolníky	25
ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ ORGANIZACE	26
Statutární osoby	26
Členství v organizacích	26
Podpořili nás.	26
NAŠE MISE	27

O NÁS

Přes 20 let přispíváme skrze transformativní a globální vzdělávání, témata solidární ekonomiky a facilitaci skupinových procesů ke světu, kde jsou potřeby všech naplněny v planetárních mezích.

Jsme etablovaná nezisková organizace s bohatou historií a toužíme po světě, kde jsou potřeby všech lidí naplněny v mezích jedné planety. Abychom této vize společně dosáhli, potřebujeme hlubokou a systémovou transformaci společnosti. Věříme, že taková transformace kombinuje vnitřní a vnější proměnu. Vnitřní proměnou myslíme změnu ve vztahu k sobě, ostatním i k přírodě, zatímco vnější proměnou myslíme proměnu mocenských vztahů či společenských institucí, aby se místo individualismu, soutěživosti a dominance zhmotňovaly hodnoty pospolitosti, spolupráce a péče.

Systémové myšlení nás učí, že pro efektivní transformaci je potřeba současně proměňovat hluboce zakořeněné mentální modely i strukturu institucí – v NaZemi se konkrétně zaměřujeme na podporu vzdělávání, proměnu organizací i ekonomického systému:

- Transformativním a globálním vzděláváním zmocňujeme mladé lidi, vyučující i školy, aby kriticky zkoumali

Generace Symbiocén, foto: Tereza Tlapáková

Věříme, že jiný svět je dosažitelný.

současný status quo, představovali si vizi lepšího světa a aktivně přispívali k jeho proměně.

- Facilitací a podporou sebeřídících organizací pomáháme tvořit demokratické a partnerské prostředí, které zohledňuje hlasy a potřeby všech.
- Šířením nerůstu a zasazováním se o důstojnou práci a spravedlivou transformaci oděvního průmyslu přispíváme k budování ekonomického systému, jehož základním organizačním principem bude naplňování potřeb uvnitř planetárních mezí namísto růstu a zisku.

O jednotlivých fragmentech naší práce se dozvíte více v této výroční zprávě.

NAZEMI V ROCE 2024

1

nový e-shop

4

203

odběratelů všech
newsletterů

71

vzdělávacích
programů
pro zhruba
1300 lidí

1

nový web

177

facilitací

1

342

ubytovaných osob
v NaNebi

Oslava konce éry fair trade, foto: Tereza Tlapáková

KONČÍME S FAIR TRADE, ALE NA GLOBÁLNÍ SPRAVEDLNOSTI NÁM ZÁLEŽÍ

1. 7. 2024 jsme ukončili provoz Obchodu NaZemi. Cítili jsme, že naše role v této oblasti je naplněna a je čas napnout síly k jiným cílům a projektům, ačkoli patříme mezi organizace, které koncept fair trade do ČR přinesly.

V současnosti s lítostí sledujeme míru, s jakou je obchod s globálním Jihem stále založený na vykořisťování lidí i přírody. V tomto kontextu jsme rádi, že podpora férového obchodu roste,

certifikované výrobky jsou dostupnější a více pěstitelů a pěstitelek kávy má spravedlivější mzdu. Slavíme, že fair trade se dostal do mainstreamu a téma pracovních podmínek v globálním Jihu už pro českou veřejnost není cizí.

I tak ale roste spotřeba nejen Fairtrade výrobků, ale i těch neférových (například kávy). Lidé zkrátka nakupují celkově víc a většinou nevymění necertifikovanou kávu za její férovější alternativu.

Stejně tak vedle fairtradových čokolád v supermarketech jsou i ty „klasické“ – tedy ty, jež jsou produktem nespravedlivého nastavení mezinárodního obchodu. Zatímco tedy supermarkety bohatnou a lidé na „západě“ si užívají více káv (férových i neférových), pěstitelé surovin zůstávají v chudobě a jejich situace se zhoršuje kvůli sílícím dopadům klimatické krize, kterou způsobuje především nadspotřeba v bohatých zemích (o růstu nerovností v současném světě můžete více dočíst v [textu našeho kolegy Adama Čajky](#)).

Pokud vás zajímá příběh našeho Obchůdku do většího detailu, můžete si ho přečíst [přečíst zde](#). Přestože se společenská debata za dobu existence NaZemi posunula, naše poslání/mise/principy zůstávají stejné – snažíme se do širší společnosti přinášet témata, perspektivy a praxe, které ve společnosti chybí. Příčiny individualizovaných témat světové nerovnosti postupem času nacházíme v systematičtějších rovinách.

Velké firmy využívají zvýšený zájem o odpovědné spotřebitelství skrze často klamavá nebo zavádějící tvrzení o etičnosti svých produktů (tzv. [greenwashing](#)). Snahu jednotlivců přispívat ke změně tak využívají pro navyšování vlastních zisků.

K představě, že za současné problémy mohou jednotlivci, a že řešením je vzdělávat je o odpovědném spotřebitelství, jsme čím dál tím víc skeptičtí a to z několika důvodů. I lidé, kteří by chtěli nakupovat eticky, si často etické (a většinou dražší) zboží nemůžou

dovolit, což se zhoršuje úměrně tomu, jak narůstají majetkové i příjmové nerovnosti. Věříme také, že k lidem není možné přistupovat pouze jako ke spotřebitelům, ale jako k občanům, kteří mají mít právo ovlivňovat okolí i jinak než jen skrze své peněženky. Příčinu tedy vidíme spíše v neodpovědné výrobě a v samotném nastavení ekonomického systému, který je závislý na nekonečném růstu, nerovné směně a strukturách, které umožňují nadbytek bohatého Severu za cenu nedostatku v zemích globálního Jihu.

A tak se, věrni své průkopnické roli, pouštíme do rozšiřování společenské představivosti o tom, jak by ekonomický systém mohl vypadat, aby mohl sloužit všem, lidem i planetě. A stejně tak hledáme řešení, která neslouží jen těm nejbohatším. Přinášíme proto důkazy o tom, že [malé opravy současného systému nestačí](#) a otevíráme debatu o [nerůstu](#). (str. 18)

Kam se ubíráme?

Nadále se chceme zaměřovat na hledání alternativ ke klasické spotřebě potravin. Navyšování etické spotřeby, jež stavělo zrcadlo neudržitelnosti stávajícímu ekonomickému systému, pro nás mělo v minulých letech nezpochybnitelný význam. Nyní nám přijde smysluplnější zaměřit se na rozvíjení vztahů, které nás jako producenty a distributory neženou do předem prohrané tržní soutěže s velkoobchodními řetězci. Místo toho nás jako spotřebitele vedou k jednání na základě hlubšího propojení s místem a komu-

nitou. Proto naši další cestu vidíme více v lokální praxi.

Chceme dále rozvíjet naše lokální potravinové projekty v Brně – nadále spolu komunitně organizujeme bioklub Sypiště. Máme Nezávodní kuchyni, ve které si navzájem vaříme levně, vegansky a co nejvíc z lokálních surovin. Jsme zapojeni do systému komunitou podporovaného zemědělství – konkrétně spolupracujeme s tuřanskou farmou Zelený koloběh. Nově také provozujeme komunitní prostor NaNebi v nádherném areálu kláštera Porta Coeli v Předklášteří u Tišnova (str. 24). Společně pečujeme o klášter a jeho okolí. V co největší míře využíváme lokální zdroje a pečujeme o vztahy s konkrétními producenty v našem okolí.

Téma globální spravedlnosti ale neopouštíme. Koneckonců nerůstové hnutí na ní ze své podstaty přímo reaguje. Pořádáme přednášky, pravidelně organizujeme Letní školu nerůstu a Nerůstovou akademii.

A neopouštíme ani téma pracovních podmínek na globálním Jihu – skrze spolupráci s mezinárodní sítí Clean Clothes Campaign pokračujeme ve snáhách přispět ke spravedlivé transformaci oděvního průmyslu (str. 21).

Na neodpovědnou výrobu se zaměříme i v novém vzdělávacím projektu o greenwashingu. V něm se budeme věnovat podpoře kritického přístupu mladých lidí k zelenému marketingu firem a zmocňování mládeže v prosazování změn (str. 23).

Fair café NaZemi, foto: Archiv NaZemi

Fair trade kávu ani jiné produkty už u nás neseženete, ale pokud by vám chyběly například publikace NaZemi, které jsme v obchůdku nabízeli, naleznete je na našem novém e-shopu.

Ten jsme rozjeli v prosinci 2024 spolu s předvánoční kampaní druhého vydání knihy Byl jednou jeden konflikt – metodické příručky s důrazem na mediaci konfliktů, která pracuje s motivy známých pohádek převyprávěných z perspektiv všech zapojených osob. E-shop umožňuje zvolit platbu bankovním převodem s vyzvednutím v sídle NaZemi nebo zasláním objednávky Zásilkovnou. V prosinci 2024 byly na E-shopu dostupné publikace Byl jednou jeden konflikt a první česká nerůstová kniha Čas dorůst. V roce 2025 budeme e-shop plnit dalšími publikacemi.

Nerůstová akademie, foto: Lucie Kotvalová

TRANSFORMATIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

27

škol, kde jsme
lektorovali

66

programů
pro 772 mladých
do 26 let

9

kurzů pro
152 vyučujících

S dlouholetou tradicí se v NaZemi věnujeme transformativnímu vzdělávání s globálními souvislostmi v přímé práci s mladými lidmi a podpoře pedagogů a škol. Na nynější školský systém nahlížíme jako na jeden z kořenů současných celospolečenských problémů. Věříme, že učení probíhá ve vztazích stejně, jako změna probíhá na místní

i globální úrovni. Při naší práci vedeme krátkodobé i dlouhodobé kurzy, publikujeme metodiky a pořádáme Letní školu kritické pedagogiky. Také rozesíláme pravidelný Zpravodaj pro pedagogy a pedagožky s novinkami z oblasti globálního, kritického a transformativního vzdělávání společně s čerstvými informacemi o našich seminářích.

E-mail:

vzdelavani@nazemi.cz

Více informací:

nazemi.cz/transformativni-vzdelavani

Newsletter:

[Zpravodaj pro pedagogy a pedagožky](#)

VZDĚLÁVÁNÍ A PODPORA MLADÝCH

Věříme, že současná generace může zahájit epochu, ve které vzkvétá společnost i příroda. A také věříme, že vzdělávání může být nástrojem hluboké společenské změny. Proto spolupracujeme s mladými lidmi a tvoříme takové vzdělávání, které může léčit, opravovat, měnit smysl a obnovovat.

Generace Symbiocén, foto: Tereza Tlapáková

Generace Symbiocén

Cílem Generace Symbiocén je podpořit lidi, kteří hledají své záměry ve světě krizí. Pomocí dialogu, přinášení

aktuálních témat spojených s klimatickou, společenskou a environmentální krizí, i skrze prostor pro emoce a rozvoj dovedností umožňujeme mladým najít si cestu k vlastnímu záměru.

288

hodin vzdělávání
pro 18 účastníků
a účastnic 2. ročníku
Generace
Symbiocén

3

workshopy pro 60 lidí
o transformativním
vzdělávání

50 km

putování
krajinou

Generace Symbiocén, foto: Tereza Tlapáková

*„Nikde jsem neměla takový prostor
se poznat jako tady za 10 měsíců...
Sobě samé je se mnou líp.“*

Účastnice 2. ročníku Generace Symbiocén

V roce 2024 jsme zakončili 2. ročník Generace Symbiocén, dlouhodobého vzdělávacího programu pro mladé lidi, kteří hledají své záměry ve světě krizí. Na tři společné víkendy v roce 2023 navázalo celkem 12 dní vzdělávacího programu zakončené závěrečným oslavným víkendovým setkáním. Jako oslavu absolvování společného ročního ponoru do krizí, imaginace, zkoumání a pokusy o zhmotnění jiných světů jsme uzavřeli další ročník akademie Generace symbiocén společným pozorováním a reflexí. Účastnictvo během závěrečné víkendovky sdílelo osobní příběhy změn, které se mu během ročníku udály. Díky metodě Collective Story Harvesting uspořádal

každý z účastnictva vlastní příběh učení před ostatními do slov a zároveň slyšel, jak ho vidí ostatní. Vznikla tak mozaika dopadu celé akademie. Kromě většího porozumění globálním souvislostem ročník lidem přinesl poznání sebe sama, větší odolnost, schopnost lépe spolupracovat a taky bezpečnou komunitu.

A taky jsme stihli napsat článek Nové formy vzdělání nás vedou ke světu, kde vzkvétá společnost i příroda, popsat naše fungování pro Revue Prostor a vydat metodiku Jak na transformativní vzdělávání.

*„Bála jsem se, že se nebudu cítit
komfortně říct svůj názor, když se
bude odlišovat od většiny. Pak jsme
si vytvořili bezpečný prostor a teď už
svůj názor říkám, i když je opačný.“*

Účastnice 2. ročníku Generace Symbiocén

Brod: prostor pro odpočinek a odvalu

Program Brod, který vznikl ve spolupráci s Centrem pro cizince Jiho-moravského kraje za podpory organizace Unicef, vychází z praxe ze spolupráce s mladými. Tu rozvíjíme v rámci programu Generace symbiocén na základě metod kritické pedagogiky a práce se smysly. Cíle programu jsou snížení izolace dospívajících z Ukrajiny s důrazem na rozšíření imaginace o jiném světě, rozšíření citlivosti k vlastním pocitům a potřebám a posílení dovedností systémového myšlení.

„Do budoucna jsem si vzala, že musím pokračovat v přemýšlení o tom, jak chci žít svůj život a opravdu jak to chci dělat já, a ne jak to někdo jiný ode mě očekává.“

Účastnice Brodu

Brod, foto: tým NaNebi

Program Brod probíhal od ledna do listopadu 2024. Skládal se z pěti víkendových setkání, z mentorského programu a dalších doplňujících, především kulturních, setkávání včetně návštěv divadla, grilování nebo výletu k Macošce. Celkem 17 mladých dospívajících (nejen) z Ukrajiny, které spojovala zkušenost opuštění domova, prošlo programem inspirovaným Spirálou kritické pedagogiky, kterou jsme v NaZemi rozvíjeli v rámci projektu Futuropolis.

8

jednorázových
akcí v Brně
pro 52 lidí

60

hodin
emancipačního
vzdělávání
pro 17 osob

8

mentorujících,
kteří podporovali
účastnictvo
v aktivním trávení
volného času

Brod, foto: Eliška Hanzlová

Lektorování na školách a programy na míru

V roce 2024 jsme s našimi programy navštívili ně kolik škol po celé republice a několikrát lektorovali i v zahraničí. Díky lektorování můžeme pilotovat naše metodiky a zažívat společné učení s dospívajícími a dětmi z předměstí i výběrových gymnázií. Objevujeme se na speciálních školních akcích zaměřených na udržitelnost i na společenské nerovnosti. Nabízíme také seminář typu Open space na míru pro školy, do kterého žactvo samo vnese svoje témata. Neváhejte se na nás obrátit s žádostí o program.

E-mail:

programy@nazemi.cz

„Program o sociálních nerovnostech lektorek z organizace NaZemi byl pro nás skvělým úvodem do tématu sociální (ne)spravedlnosti a širšího konceptu společenské odpovědnosti. Studentky a studenti ocenili svěží rovnováhu mezi osobním prožitkem, konfrontací s novými informacemi, prostorem pro sdílení a tvůrčí uměleckou reflexí. Lektorkám se podařilo vytvořit otevřenou a přátelskou atmosféru, v níž jsme se v promyšleném sledu jednotlivých bloků mohli dotknout základních otázek vztahujících se k tématu sociální nerovnosti. Děkuje!“

Aleš Weiss, Lauderovy školy

VZDĚLÁVÁNÍ A PODPORA VYUČUJÍCÍCH

Společně se vzdělavateli
a vzdělatelkami hledáme cesty,
jak smysluplně učit a vzdělávat
se v rámci limitů současné školy
nebo ve svobodnějším prostředí
neformálního vzdělávání.

Kritické myšlení v Praze, foto: Martina Holková

Kritické myšlení v globálních tématech

Celoroční metodický kurz pro vzdělavatele nabízí kritický náhled na příčiny a systémové rozměry aktuálních globálních témat a hloubkové zkoumání východisek, skrze která nahlížíme na svět a jednáme s lidmi i životním prostředím. Součástí kurzu je plánování a tvorba lekcí dle principů konstruktivistické pedagogiky.

„Zapomeňte na svoje původní očekávání a otevřete se prozkoumání a promyšlení svých pedagogických předpokladů. Jako cibule, vrstva za vrstvou, se mi otevíral svět kritického myšlení na cestě ke kritické gramotnosti.“

Hanna Baradzina, vzdělatelka na volné noze

80

hodin výuky
kritického
myšlení

11

účastníků
a účastnic ročníku
24/25 v Praze – úplně
poprvé!

13

účastníků
a účastnic ročníku
24/25 v Brně – už po
desáté!

Kritické myšlení a otevřenou mysl vnímáme jako jednu ze zásadních kompetencí globálního občanství. V kurzech pracujeme s třífázovým modelem učení, představujeme metody aktivního učení a širokou paletu metod práce s textem, zaměřujeme se na zpětnou vazbu jako nástroj hodnocení. Svou cestu, jak smysluplně učit, rozvíjet kritické myšlení i dovednosti potřebné k vedení diskuse a informovanému rozhodování v roce 2024 se západem hledalo 15 účastnic a účastníků, kteří absolvovali ročník 2023/2024. Uplynulý rok 2024 přinesl novinku v podobě otevření zcela samostatného kurzu konaného v Praze. Od září 2024 se v rámci nového ročníku 2024/2025 kurzu nově účastnilo celkem 24 osob, z toho se 11 vzdělávalo v Praze.

Nature's Allies

Projekt Nature's Allies nabízí inspiraci pro angličtináře v podobě modelových lekcí a aktivit venku, které pomohou studujícím nejen rozvíjet

mluvený projev a rozšiřovat slovní zásobu, ale zároveň i cíleně posilují vztah k přírodě, k sobě samým a ke svým spolužákům.

V roce 2024 jsme se do projektu Nature's Allies, podpořeného Ministerstvem životního prostředí, skutečně opřeli. Nachystané programy jsme pilotovali na různých základních školách a gymnáziích v Brně a okolí. Ve zpětných vazbách téměř všechny děti oceňovaly možnost být venku, v kontaktu s přírodou, účastnit se her a kreativních aktivit a komunikovat pouze v anglickém jazyce. Také jsme odvedli 2 workshopy pro vyučující (v Otevřené zahradě a na konferenci Lipky KONEV) a 1 pro budoucí učitele a učitelky AJ na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity. A v neposlední řadě vznikl zbrusu nový web allies.education, na kterém vyučující naleznou inspiraci, jak lze učit anglický jazyk venku – ať už ve školní zahradě, v parku nebo v lese, a přitom rozvíjet mluvený projev a autentickou komunikaci i nejazykové cíle.

116

děti zapojených
do pilotování
programů
na 8 školách

30

vyučujících
proškolených v rámci
3 workshopů

1

nový web

Rozpouštění – kolektivní oslava, foto: David Konečný, Centrum experimentálního divadla

FACILITACE

117

facilitací
pro více než 90
kolektivů

43

uspořádaných
workshopů

přes

1000

hodin strávených
facilitací

Prováděním skupinovými procesy chceme podpořit spolupráci, fungování, komunikaci, smysluplnou participaci lidí a akceschopnost skupin v naplňování či nacházení jejich účelu. Facilitujeme porady, strategická plánování, hledání vizí a cílů. Věnujeme se participativním procesům, realizujeme workshopy facilitace, zpětné vazby i vedení schůzek. Díky žité zkušenosti se sebeřízením a nehierarchickou strukturou v NaZemi

s ním můžeme pomáhat i dalším organizacím. Facilitace v našem pojetí slouží ke společné práci, posílení a efektivitě

NaZemi mě nepřestává udivovat tím, jak do hloubky promýšlí své způsoby fungování.

Olga Pek, Jako doma

nazemi.cz/facilitace

15

Co se nám povedlo:

Rozvíjíme facilitátorské umění

V prostorách NaNebi (str. 24) jsme uspořádali první Ateliér facilitace, dva víkendy trvající setkání pro lidi ze s námi spolupracujících kolektivů. Účastnictvo v pěti dnech vytvořilo prostor pro společné učení a rozvíjení facilitátorského umění. Ateliér pro nás byl nejen novým formátem učící akce, ale především ztělesněním našeho záměru posilovat kolektivy v tom, aby si facilitaci dokázali častěji zajistit ze svého středu.

Pomohli jsme zrealizovat první Socio-ekologické fórum

Pro české zastoupení Friedrich-Ebert-Stiftung jsme pomohli připravit a zrealizovat první Socio-ekologické fórum na téma *Aktuální společenská situace v Česku a strategie pro změnu*. Záměrem akce bylo na jedno místo přivést co nejširší spektrum aktérů usilujících o solidární a udržitelnou budoucnost, dát jim možnost sdílet své perspektivy a hledat průsečíky jejich snah. Akce se zúčastnilo přes sedmdesát lidí z různých oborů, vrstev společnosti i koutů republiky, kteří diskutovali s podporou našich a spřátelených facilitujících.

Otevřeli jsme prostor k diskuzi v MFDF Ji-hlava

Byli jsme součástí Inspiračního fóra MFDF Ji.hlava, kde jsme facilitovali tři setkání ve formátu otevřeného prostoru. Do obvykle frontální podoby programu se tak povedlo včlenit prostor umožňující návštěvníkům a návštěvnicím společnou diskusi. Docházelo díky tomu ke sdílení nebo reflexi vjemů a poznatků, které s nimi v průběhu festivalu rezonovaly. Všechna tři setkání měly krom společné otázky *Jak žít lepší život v horších nebo těžších časech* ještě své dílčí otázky, které směřovaly k podtématům technologií, volného času, zdravé kultury, války a odolnosti.

„NaZemi a sebeřízení k nám přišli na pozvání tehdejší ředitelky, aby vyřešili vyhoření nejen její, ale vlastně všech, které se v minulosti na její pozici ocitli. Ale vyřešili jsme toho nakonec mnohem víc: od přístupu k informacím, k větší pružnosti, až po pocit, že lidé, se kterými pracuji, jsou moji spojenci na společné misi. Jestli bych NaZemi doporučila? Samozřejmě ano, a dělám to nejmíň jednou měsíčně!“

Olga Pek, Jako doma

Facilitace, foto: Libor Fojtík

Dále jsme facilitačně podpořili vznik CEDIT 14 – čísla časopisu Centra experimentálního divadla. Toto číslo vytvořilo účastnictvo stáže CED_observer: otevřená redakce. Kolektiv 15 osob s naší facilitační podporou vytvořil koncepci celého čísla a redakčně zajistil přípravu jeho obsahu. Odpilotovali jsme také nový formát workshopu deeskalace konfliktů, který jsme nabídli kamarádům a kamarádkám z brněnské buňky kolektivu Food not Bombs.

„Já jsem vděčná za váš přístup, vaše cíle a chuť měnit svět k budoucnosti pro všechny. Neustále mi otevíráte nové obzory a nenecháte mě zapadnout do bahna každodennosti.“

Jana Fryzelková, Začni učit!

Zaujal vás některý z úspěchů, které jsme v roce 2024 zažili? Toužíte propojovat aktérstvo, zažívat nehiercharické

debaty, odstraňovat slony z místnosti nebo je vaším snem sebeřídící organizace? Ozvěte se nám. Podporujeme takové organizační struktury, které posilují svobodu, rovnost a péči o přírodu i sebe navzájem. Podrobnosti domluvíme na základě vašich potřeb a požadavků.

Podpořit nás můžete také darem, který nám umožní věnovat se podpoře kolektivů kontinuálně a v oblasti facilitace a sebeřízení se nadále vzdělávat. Děkujeme za Vaši důvěru.

E-mail:

facilitace@nazemi.cz

Darujme:

darujme.cz/projekt/1206569

Více informací:

nazemi.cz/facilitace/

Nerůstová akademie, foto: Lucie Kotvalová

NERŮST

51

vystoupení
pro 1570 lidí
(přednášky,
diskuze)

183 700

úctů – dosah
Facebooku,
Instagramu
a webu

1950

lidí odebírajících
Měsíčník
Šnečí pošta

Šíříme nerůst, protože věříme, že kvalitní a důstojný život pro všechny je možný uvnitř planetárních limitů. Zároveň je zřejmé, že pokud této vize chceme dosáhnout, hlavním organizačním principem naší společnosti nemůže být neustálý růst a zisk, ale potřeby lidí a planety. Proto jsme v NaZemi v roce 2021 založili Nerůstový tým, který v českém prostředí startuje dis-

kuzi o nerůstu. Informujeme – píšeme články, mluvíme do médií, posíláme pravidelný newsletter, to vše založené na nejnovějších vědeckých poznatcích. Vzděláváme – organizujeme vzdělávací programy a přednášíme. Transformujeme – podporujeme změnu v organizacích i institucích a propojujeme – teorii s praxí, vědu s uměním nebo politiku s vnitřní změnou.

Co se nám povedlo:

První ročník Letní školy nerůstu!

Týdenní program pro 23 lidí se kromě nerůstových vizí, politik a strategií systémové změny věnoval také předávání kompetencí pro budování silného demokratického hnutí a to například skrze principy nenásilné komunikace a sebeřízení. Přihlásilo se nám násobně více lidí, než kolika bychom se zvládli věnovat, a nejinak tomu bylo i u letošní Nerůstové akademie. Naše poddimenzované kapacitní možnosti tak momentálně umožňují v nerůstu vzdělávat pouze menší část těch, kteří o to mají zájem.

Vylepšená Nerůstová akademie!

Nerůstovou akademii jsme tentokrát otevřeli pro 22 lidí, a to notně vylepšenou o spoustu českých lektorujících. Jedná se o dlouhodobý vzdělávací program, účastnictví se pravidelně schází na jednodenních i víkendových setkáních během více než půl roku a postupně si mezi setkáními načítá různé zdroje. Kromě dat a faktů se zaměřujeme i na to, aby akademie rozvíjela i systematické a strategické přemýšlení, kreativitu a imaginaci.

Sociálně-ekologické fórum, foto: Petr Zewlakk Vrabec

Šnečí Feed

Spoustu lidí oslovily naše sociální sítě, kde vzděláváme v tématu nerůstu, informujeme o naší činnosti a sdílíme sítím přizpůsobený obsah ve formě memů. Díky tomu jsme na Facebooku oslovili celkem 38 500 účtů a na Instagramu dokonce 138 000. Naši webovou stránku navštívilo tento rok 7 200 unikátních adres. Vnímáme to jako důkaz toho, že Nerůst je čím dál tím zajímavější pro širokou populaci v ČR.

V roce 2024 jsme také často přednášeli, lektorovali dílny a účastnili se různých veřejných diskuzí. Mediální výstupy se skládají z našich textů i rozhovorů, které jsme poskytly rozličným médiím. Každý měsíc jsme také posílali zpravodaj Šnečí pošta, který v roce 2024 odebíralo 1 900 lidí. Velmi úspěšné jsou naše samolepky s imaginativními hesly, kterých jsme na našich událostech rozdali už desítky tisíc.

Novinkou letošního roku byly čtecí dílny. Na celkem 6 dílen přišlo průběžně celkem 50 lidí. Během roku jsme uspořádali 6 večerů, na kterých jsme diskutovali témata jako záruka pracovního místa, neziskové podnikání nebo demokratické řízení firem. Oslavili jsme také Světový den nerůstu – promítali jsme dokument Přerůst systém a následně o něm diskutovali. Spolupracovali jsme také na dvou publikacích, které se věnují nerůstovým politikám. První publikace se jmenuje Práce pro budoucnost, druhá vyšla jako diskuzní podklad a věnuje se univerzálním základním službám.

Napsali a podíleli jsme se na několika článcích jako například: Nerůst: dobrý život pro všechny v mezích jedné planety či Degrowth in the Semi-Periphery: Ecology and Class in Central and Eastern Europe. Co o nás napsali jiní nebo rozhovory s námi najdete na našem webu v mediálních výstupech.

Také jsme cestovali – stánkovali jsme na Ekofestu v Malešicích a na festivalu Pohoda v Trenčíně. Účastnili jsme se i Mezinárodní nerůstové konference v Pontevedře, pro kterou jsme nechali vytvořit Plakát cesty nerůstového hnutí v Česku. Na konferenci jsme načerpávali inspiraci a sdíleli vlastní expertizu.

V roce 2024 jsme především díky darům od našich 103 dárkyň a dárců měli k dispozici 1,0 pracovní úvazek pro 4 osoby interního týmu. Velké poděkování patří také dobrovolnictvu a komunitě, kterou se nám kolem nerůstu daří tvořit. Pokud vám naše práce dává smysl, staňte se jedněmi z našich darujících a podpořte podhoubí nové ekonomiky v ČR!

Chcete vědět víc? Proklikněte se na celý web věnovaný nerůstu: www.nerust.cz

E-mail:
nerust@nazemi.cz

Newsletter:
[Šnečí pošta](#)

Podpořit nerůst:
nerust.cz/daruj

Darujme:
darujme.cz/nerust#informace

Více informací:
www.nerust.cz

Facebook:
facebook.com/rustnerust

Instagram:
instagram.com/_nerust/

„A kdo z vás to má?“, foto: Tereza Tlapáková

TRANSFORMACE ODĚVNÍHO PRŮMYSLU

262

lidí na našich
programech

1

panelová
diskuze

5

představení
Peče (se) celá
Země

NaZemi je členy Clean Clothes Campaign a mezinárodního projektu Fashioning a Just Transition, podpořeného Evropskou komisí, ve kterém 13 partnerů z 12 zemí hledá cesty, jak změnit oděvní průmysl ve spravedlivější a udržitelnější sektor. Naším záměrem je nastartovat proces spravedlivé transformace oděvního průmyslu, přičemž zohledňujeme nejen planetární limity, ale přinášíme často opomíjené hlasy pracujících a s tím související genderová hlediska. Přístupnou formou zprostředkováváme nejčerstvější vědecké poznatky ze světa oděvního průmyslu, odesíláme čtvrt-

letní Zpravodaj, pořádáme workshopy a přednášky. Kromě vzdělávání se věnujeme i mediální činnosti a společně s partnery ze tří evropských zemí v projektu Erasmus+ od roku 2024 tvoříme vzdělávací materiály o greenwashingu pro středoškoláky.

„Přátelé milí, děkuju vám za novou a zdařilou podobu vašeho Zpravodaje. Udělal mi radost.“

Aleš Máchal, ekopedagog, důchodce, dobrovolník Lipky

„A kdo z vás to má?“, foto: Tereza Tlapáková

Co se nám povedlo:

Peče (se) celá Země!

V roce 2024 jsme navázali spolupráci s autorským uskupením Zkouška sirén a uspořádali turné/sérii divadelních představení o klimatické krizi a (ne)udržitelnosti oděvního průmyslu doprovázených kritickou diskusí vedenou lektorstvem z NaZemi. Představení je barevnou reality show ve světě plném nepotřebného oblečení, kde lze soutěžit o báječný život na nových planetách, a diváctvu odkrývá tíživou realitu hromadění, klimatické krize i zběsile se otáčejících kol oděvních velkovýroben s kreativní lehkostí, ale zároveň se vši vážností. 5 představení jsme během roku uspořádali v Brně, Praze a Boskovicích pro celkem 218 osob včetně studentstva.

„A kdo z vás to má?“

Minimální důstojná mzda byla Platformou pro minimální důstojnou mzdu vypočítaná na 45 573 Kč pro rok 2023. Slogan „A kdo z vás to má?“ se stal názvem panelové diskuze, kterou jsme spolu s platformou uspořádali v Café baru univerzitního kina Scala v Brně dne 25. 9. Na diskusi mezi sociální antropoložkou Lucií Trlifajovou, pracovnící v sociálních službách Lucií Šmakalovou a od-

„Namotivovali jste mě se o odbory začít zajímat.“

účastnice debaty „Kdo z vás to má“

bornicích na pracovní podmínky z NaZemi Terezou Volmutovou dorazilo celkem 17 osob z neziskovek, univerzit, médií, odborů a firem. Hájení důstojných pracovních podmínek je pro nás stejně dů-

ležité v globálním měřítku či v oděvním průmyslu, jako v našem českém kontextu. Proto veřejně mluvíme o minimální důstojné mzdě. A můžete i vy.

Rubrika: „Žhavé a netrendy!“

Během roku 2024 jsme převzali Zpravodaj NaZemi a přešli jej na „Zpravodaj jako vyšitý.“ Nejčerstvější novinky ze světa oděvního průmyslu, tipy na články, pozvánky na akce, zajímavosti a nahlednutí do toho, co se chystá v rámci projektu #JustFashion vám vystřihneme vždy ve čtvrtletním intervalu. Každé číslo zpravodaje doprovází nová várka novinek v rubrice „Žhavé & netrendy“, která přináší stručný a čtivý přehled toho nejnovějšího, co se událo v zákulisí velkých oděvních firem, a co je v našich očích možná žhavé, ale rozhodně ne trendy! Můžete se přidat k odběratelům a odběratelkám zpravodaje, kterých v roce 2024 bylo na 900.

V roce 2024 jsme vybírali i zástupkyně ČR do Youth Advisory Board – mezinárodní poradní skupiny Clean Clothes

Campaign se členy z řad mladých lidí. Přihlásilo se nám neskutečných 26 zájemkyní! Vítězka se na podzim zúčastnila prvního setkání YAB ve švédském Malmö a stala se součástí kampaně CCC. Pro ostatní zájemkyně plánujeme navazující programy pro rok 2025. Mimoto jsme se sami síťovali na setkání Clean Clothes Campaign v Makedonii a Sarajevu, v prosinci jsme byli přednášet na Ekonomicko-správní fakultě MU pro cca 20 studujících na téma Challenges at Work: Insights from the Global Garment Industry. V rámci vánočního večírku v NaZemi jsme pak po dlouhé pauze znovu otevřeli náš milovaný freebox – místo, kde můžeme navzájem oživovat své šatníky bez závislosti na obchodních řetězcích a bez kapitálistických chapadel oděvního průmyslu.

V roce 2024 také začal Erasmus+ projekt, ve kterém společně s organizacemi ze Švédska, Finska a Polska tvoříme vzdělávací metodiky a nástroje pro pracující s mládeží na téma greenwashingu a rychlé módy. Začali jsme setkáním partnerských organizací ve Varšavě a řešeršemi o tématu.

Newsletter:

[Zpravodaj jako vyšitý](#)

Krátké zprávy z oděvního průmyslu:

nazemi.cz/tag/zhave-netrendy/

Více informací:

nazemi.cz/odevy

nazemi.cz/greenwashing

NANEBI

NaNebi je prostor v zázemí kláštera Porta Coeli, kde pořádáme naše semináře, hostíme další kolektivy a modelujeme a žijeme naše hodnoty. Ve spolupráci s tišnovským spolkem Hojnost vytváříme prostor vhodný pro setkávání, odpočinek i práci organizací a týmů, místo k pobytu a vzdělávání. NaNebi nabízí ubytování včetně potřebného zázemí – větších sálů na společné aktivity, kuchyně a jídelny, zahrady a dalších venkovních prostor. Navíc s možností zajištění stravy po celou dobu pobytu. Vlastními aktivitami a realizovaným provozem žijeme nerůst a dobrovolnou skromnost jako dostupnou alternativu k současnému socioekonomickému systému.

Poskytujeme facilitátorské služby pro lepší vzájemné porozumění a rozvoj vašich projektů, vzdělávací programy i pořádání konferencí. Hledáte volný termín? Ozvěte se nám!

**Odebírejte Zprávy z nebe
a neuteče vám nic zpoza
klášterních zdí**

NaNebi, foto: Tereza Tlapáková

84

**ubytovaných
skupin**

1928

**odpracovaných
dobrohodin
na brigádách
s ubytovanými
skupinami**

155

**dní v roce, kdy bylo
ubytování plně
obsazeno**

E-mail:
nanebi@nazemi.cz

Telefon:
+420 774 427 377

Newsletter:
[Zprávy z nebe](#)

Více informací:
nazemi.cz/nanebi/

Co se nám povedlo:

Nabídka programů

Začali jsme s realizací zážitkových a vzdělávacích programů pro ubytované skupiny. Se ZŠ Ostopovice jsme se vypravili do středověku a prozkoumali téma kolonizace. Účastnictvo Letní školy ekontransformace a nadaci Heinrich Böll Stiftung jsme provedli po místních komunitních iniciativách a diskutovali, jak může lokální komunita tvořit síť resilience. Realizovali jsme prohlídky po historických částech kláštera i po současných aktivitách v jeho areálu. Řada skupin také využila naši nabídku workshopů facilitace a sebeřízení. A na další rok chystáme další.

„Děkujeme, že jste nás sem na nebe pozvaly opravdu to tady jako na neby vypadá. Jsme vam moc vděční za to co jste pro nás všechno udělali.“

žáci a žáčky ZŠ Ostopovice

Rozšíření ubytovacích kapacit

Podařilo se zařídit nové ubytovací zázemí v podobě čtyř apartmánů se samostatnými kuchyňkami a sociálním zařízením. Součástí komplexu „Domků“ je také seminární místnost pro skupinová setkání.

NaNebi, foto: Tereza Tlapáková

„Největší změna, kterou přinesl rok 2024 v NaNebi, pro mě bylo opravení a zabydlení domků. Dřív to byla ruina, která skvěle sloužila během LARPu Historky z New Hameln jako lokace Doků, kde se ztráceli lidi. No a teď je to parádně opravená část NaNebi, díky které máme taky novou seminární místnost, která tu v zimě chyběla.“

Tomáš Blaha, NaNebi, Cirkus C

Spolupráce s dobrovolníky

Jezdí k nám dost lidí a řada z nich se i vrací, z čehož máme obrovskou radost. A některé náš prostor a aktivity, o něž v něm usilujeme, nadchly natolik, že s námi začali dlouhodobě dobrovolnický spolupracovat.

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ ORGANIZACE

NÁKLADY V TIS. KČ

Spotřebované nákupy	230
Nájemné	523
Cestovné	197
Náklady na reprezentaci	222
Ostatní služby	1.350
Mzdové náklady	6.747
Ostatní náklady	132
Náklady celkem	9.401

VÝNOSY V TIS. KČ

Tržby z prodeje zboží a služeb	3.333
Grantové prostředky	5.433
Dary	540
Ostatní výnosy	112
Výnosy celkem	9.418

Výsledek hospodaření/ZISK 17

Statutární osoby (k 31. 12. 2024)

Petra Frühbauerová, Eva Malířová,
Tadeáš Žďárský, Petr Jestřábek

Členství v organizacích, oborových platformách a neformálních sítích

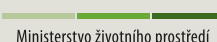
- Clean Clothes Campaign
- Fairtrade Česko a Slovensko
- FoRS – České fórum pro rozvojovou spolupráci
- FSC Česká republika
- International Degrowth Network
- Klimatická koalice
- SKAV – Stálá konference asociací ve vzdělávání

- Dům zahraniční spolupráce
- Erasmus+
- German Marshall Fund
- Heinrich Böll Stiftung
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- Ministerstvo životního prostředí
- Novo Foundation of Tides Foundation
- Státní fond životního prostředí ČR (SFŽP)

V neposlední řadě také děkujeme našim dobrovolníkům a dobrovolnicím, členům a členkám spolku, partnerským organizacím a všem těm, kteří nás podporují. Bez nich by naše práce nebyla možná.

Podpořili nás

- Pravidelné a jednorázové dárkyňe a dárci
- Centrum pro cizince Jihomoravského kraje
- Clean Clothes Campaign

Výjezd NaZemi, foto: Agáta Prokopová

NAŠE MISE

Činností NaZemi posilujeme praxi a pěstujeme hodnoty pospolitosti, spolupráce a péče v mezilidských vztazích a na systémové úrovni ve školách a organizacích i v rovině globálních ekonomických vztahů. Zásadní je pro nás rozvoj představitivosti a jsme přesvědčeni, že jiný svět je dosažitelný.

NaZemi funguje jako sebeřídicí organizace, tedy v horizontální struktuře, bez šéfů, kde záleží na potřebách a hlasech všech. Získané zkušenosti se sebeřízením předáváme dál. Podporujeme desítky organizací, firem a kolektivů, které přispívají ke světu, kde jsou potřeby všech naplněny v rámci planetárních mezí.

Chcete podpořit naši práci? Podpořit můžete celou organizaci NaZemi nebo některou z našich konkrétních činností na Darujme.cz. Děkujeme!

web:

www.nazemi.cz

E-mail:

info@nazemi.cz

Instagram:

[instagram.com/nazemi_brno](https://www.instagram.com/nazemi_brno)

Facebook:

[facebook.com/nazemicz](https://www.facebook.com/nazemicz)

YouTube:

[youtube.com/@NaZemicz](https://www.youtube.com/@NaZemicz)

Výroční zpráva 2024

Vydalo NaZemi v roce 2025.
Kounicova 42, 602 00 Brno
IČ: 266 43 173
DIČ: CZ 266 43 073

č. ú.: 2600091881/2010
tel.: 735 033 417
e-mail: info@nazemi.cz

www.nazemi.cz

ISBN: 978-80-88150-61-9